

КОЛОРОНІМІКА АНГЛОМОВНОГО МЕДІА-ДИСКУРСУ НОВИН

Г. Г. Лук'янець

Київський національний університет харчових технологій

Широке використання в англomовному Інтернет-дискурсі колоронімів, тобто лексем, денотативним значенням яких є ознака кольору [1; 5], пояснюється важливістю текстового відтворення зорових вражень як основного джерела пізнання навколишнього світу людиною.

Основними критеріями класифікації колоронімів англomовного інтернетного дискурсу є форма та семантика. З точки зору форми, назви кольорів в англomовному Інтернет-дискурсі можуть бути монологічними чи полілексемними утвореннями: перші виражені простим (*green, violet*) чи складним словом (*reddish, bluish*), а другі входять до складу словосполучень (*dark blue sea*).

В аспекті семантики кольороназви, задіяні в англomовному Інтернет-дискурсі, поділяємо на базові й похідні. **Базові** назви як одиниці первинної номінації відображають універсальні характеристики кольору, а тому є абстрактними й семантично немотивованими. В англomовному Інтернет-дискурсі набір базових колоронімів обмежений одинадцятьма одиницями: *white, black, red, orange, yellow, green, blue, brown, pink, purple* і *grey*. Найбільш частотними є кольороназви *black* (20% всіх вживань базових колоронімів) і *white* (20%), далі йдуть *red* (14%), *green* (12%) і *blue* (10%), а рідше всього зустрічаються *yellow* (6%), *grey* (5%), *orange* (4%), *brown* (3%), *pink* (3%) і *purple* (3%). Використання базових колоронімів дозволяє авторам Інтернет-статей описати сприйняті ними кольори, напр., *The whole hillside would tremble as though covered with a swarm of dark-green bats* (Newsweek 02.02.2013). Базові колороніми вживаються самостійно або як частина складних назв (*elaborate colour terms*) [3; 158], що позначають кілька ознак кольору: насиченість, напр., *light blue, dark grey*; гру світла й тіні, напр., *shadowy green*; інтенсивність або тон, напр., *bright red, dull blue*. Утворення складних кольороназв від базових відбувається шляхом суфіксації, напр., *yellowish, greenish*, або композиції, тобто створення словосполучень, напр., *deep red, fern green*, що дозволяє вказувати не лише на власне відтінок, а й на віднесеність його до гами названого базового кольору, напр., *reddish* «той, що має червонуватий відтінок». Прості базові колороніми мають вищу частотність вживання в інтернетному дискурсі та більшу сполучуваність, ніж складні назви, які несуть додаткову семантику. Наприклад, суфікс *-ish* надає лексемам *reddish, yellowish* тощо значення схожості та наближеності до базового кольору, передаючи семантичну близькість між назвою утвореного відтінку й коренем колороніма: *The upper*

parts of crab-eating foxes are grizzled brown to grey, often with a yellowish tint and brownish white (BBC 29.01.2013).

Похідні колороніми є семантично вмотивованими одиницями вторинної номінації, які іменують колір через референцію до об'єктів та явищ дійсності, напр., *salmon, rose, saffron, lilac*. Вони не утворюють в англomовному Інтернет-дискурсі закритий клас і класифікуються з урахуванням мотивуючих об'єктів: рослин (*lawn-green grass, lime leaves*), водойм (*sea-blue river, turquoise lagoon, sea-green water*) тощо. Основними семантичними групами похідних колоронімів є назви, що стосуються істот, які включають людей (*baby-pink*) й тварин (*lizard-green*), та неістот: натурфактів (*poppy-red, water-blue, aquamarine-blue, stormy-blue*) й артефактів (*fire-red, green velvet, dark khaki, Oxford-blue, Antique white, cardinal-red*).

Класифікація колоронімів, поширених в інтернетному дискурсі, зокрема виокремлення базових та похідних кольороназв, визначається їх когнітивною природою, яку досліджуємо за допомогою методологічної основи теорії побудови перспектив. Згідно з нею базовий колоронім називає фокус категорії, відносно якого в текстах назви тонів і відтінків зображуються як схожі чи відмінні від базового кольору [2; 151]. Складні колороніми, утворені від базових назв (напр., *dark blue*), співвідносні з домінантною перспективою зображення кольору, тобто розуміються як схожі з фокусом, представленим назвою *blue*. Водночас, похідні одиниці, напр., *ivory, yolk*, позначають вторинну перспективу зображення кольору, оскільки різниця концептуалізованих стимулів «колір слонової кістки» та «колір жовтка» більш значима, ніж їх подібність до фокусу, позначеного назвою *yellow*, тобто на перший план виходить відмінність кольорової ознаки від фокусу: *There, in the windows of a doomed Borders bookstore, egg-yolk signs shout EVERYTHING MUST GO! and 50-70% OFF!* (Newsweek 22.11.2012).

Таким чином, в англomовному інтернетному дискурсі базові та похідні колороніми виражені простими й складними лексичними одиницями та відповідно співвідносяться із домінантною й вторинною перспективою зображення кольору, що дозволяє конструювати дискурсивну реальність.

Література

1. Ковальська І. В. Колористика як перекладознавча проблема (на матеріалі українських і англomовних художніх текстів): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.16 "Перекладознавство" / І. В. Ковальська. – К., 2001. – 19 с.
2. Głaz A. Vantage Theory: developments and extensions. Introduction / A Głaz, K. Allan // Language Sciences. – 2010. – Vol. 32 – № 2. – P. 151–157.

3. Steinval A. English Colour Terms in Context / Anders Steinval. – Ume? : Ume? Universitet, 2002. – 277 p.

4. Casson R.W. Russett, Rose, and Raspberry: The Development of English Secondary Color Terms / R.W. Casson // Journal of Linguistic Anthropology. – 1994. – Vol. 4. – № 22. – P. 34–56.